

1 SՈԼՍՏՈՅ
S-80

14 JUL 2009

Հրատարակ. „ՏՍ.ՐՕՆ“ ցրավաձառանոցի № 4.

Լ. Ն. ՏՈԼՍՏՈՅ

ՄԻՐԵՅԻՔ ՄԻՄԵԱՆՑ

ԳԻՆՆ Է 7 ԿՈՊ.

Թարգմ. Գ. Սիմէօնեանց

Թ Ի Ք Լ Ի Ս

Տպարան «ՀԵՐՄԷՍ», Մուխրանեան փող., № 13.

1911

23 AUG 2013

Հրատարակ. „ՏՄ.ՐՕՆ“ գրավաճառանոցի № 4.

1 ԱՊՐԵՐԵՅ

S-80

ար

Լ. Ն. ՏԱԼՍՏՈՅ

ՄԻՐԵՑԻՔ ՄԻՄԵԱՆՑ

1002
6264

Թարգմ. Գ. Սիմէօնեանց

Թ Ի Ե Լ Ի Ս

Տպարան «ՀԵՐՄԷՍ», Մուխրանեան փող., № 13.

1911

ՄԻՐԵՅԷԲ ՄԻՄԵԱՆՅ

(Դիմում երկամասերներին)

Ես կուզէի, որպէս հրաժեշտի խօսք,
(իմ հասակում ամեն անսակցութիւն
մարդկանց հետ հրաժեշտ է) կարճօրէն
ասել ձեզ, թէ իմ հասկացողութեամբ
ինչպէս պէտք է ապրեն մարդիկ, որ-
պէսզի մեր կեանքը չլինի չարիք և
դառնութիւն, — ինչպէս այժմ թւում է
շատերին, — այլ լինի այն, ինչ-որ ցան-
կանում է Աստուած, և ինչ-որ մենք
ամենքս ցանկանում ենք, բարիք և
ուրախութիւն, հէնց ինչպէս որ նա
պէտք է լինի:

Բանն այն է, թէ ինչպէս է մարդ
հասկանում իր կեանքը: Եթէ հասկա-
նանք կեանքն այնպէս, որպէս թէ այդ
կեանքը տուած է ինձ իմ մարմնի մէջ,

Յովհաննէսին, Պետրոսին, Մարիամին
և թէ կեանքի հարցն էլ հէնց այն է, որ
ըստ կարելոյն շատ ուրախութիւններ,
բաւականութիւններ, երջանկութիւն
ձեռք բերենք այդ մեր «ես»-ի, Յով-
հաննէսի, Պետրոսի, Մարիամի համար
ապա կեանքը միշտ և ամենքի համար
կրկինի մի դժբախտ և չարամիտ բան:

Կեանքը կրկինի դժբախտ և չարամիտ
այն պատճառով, որ այն ամենը, ինչ-
որ ուզում է մի մարդ իր համար, միև-
նոյնն ուզում է և իւրաքանչիւր այլ ոք:
Եւ որովհետեւ իւրաքանչիւր ոք իր հա-
մար ամեն տեսակի բարիք, որքան
հնարաւոր է, շատ է ուզում և այդ բա-
րիքը բոլորի համար էլ մէկ է, ապա
այդ բարիքից երբէք ամենքին բաժին
չէ հասնում: Եւ եթէ մարդիկ ապրում
են իւրաքանչիւրը իրեն համար, ապա
անխուսափելի է, որ նրանք մէկ մէկուց

խլեն, մէկ մէկու հեա կռուեն, չարա-
նան և դրանից նրանց կեանքը չէ դառ-
նում երջանիկ: Իսկ եթէ մարդիկ եր-
բեմն ձեռք են բերում այն, ինչ որ կա-
մենում են, ապա այդ նրանց աչքին
շատ քիչ է երևում, ուստի նրանք աշ-
խատում են ձեռք բերել աւելի և աւել-
ի, և բացի դրանից նրանք երկիւղ էլ
են կրում, վայ թէ այն, ինչ-որ ար-
գէն ձեռք են բերել, յափշտակեն ու-
րիշները և նախանձում են նրանց, ո-
րոնք կարողացել են ձեռք բերել այն,
ինչ-որ իրանք չունին:

Այնպէս որ, եթէ մարդիկ հասկանում
են իրենց կեանքը իւրաքանչիւրը իր
մարմնի մէջ, ապա այդպիսիների կեանքը
չէ կարող դժբախտ չլինել: Հէնց այդպէս
էլ է նա այժմ բոլոր այդպիսի մարդ-
կանց համար: Իսկ կեանքն այդպէս,
այսինքն՝ դժբախտ, չպէտք է լինի:

կեանքը մեզ տուած է, որպէս բարիք
 և մենք բոլորս էլ այդպէս ենք հաս-
 կանում կեանքը Իսկ որպէսզի կեանքը
 լինի այդպէս, մարդիկ պէտք է հաս-
 կանան, որ մեր ներկայ կեանքը երբէք
 մեր մարմնի մէջ չէ, այլ այն ոգու մէջ,
 որ ապրում է մեր մարմնում և որ մեր
 բարիքը բնաւ այն չէ, որ շահենք և
 անենք այն, ինչ-որ մարմինն է ուզում,
 այլ այն է, որ անենք այն, ինչ-որ այդ
 ոգին է ուզում, որ միշտ միևնոյնն է
 և ապրում է մեր մէջ այնպէս, ինչպէս
 և բոլոր մարդկանց մէջ: Իսկ այդ ոգու
 ուզածն է բարիք իրեն, ոգուն: Եւ ո-
 րովհետեւ այդ ոգին բոլոր մարդկանց
 մէջ էլ միևնոյնն է, ապա և նա ցան-
 կանում է բարիք բոլոր մարդկանց: Իսկ
 բոլոր մարդկանց բարիք ցանկանալ ա-
 սել է սիրել մարդկանց: Իսկ մարդկանց
 սիրել ոչ ոք և ոչինչ խանգարել չէ կա-

րող և որքան մարդ աւելի է սիրում,
 այնքան նրա կեանքը դառնում է ազատ
 և ուրախալի:

Այնպէս որ դուքս է գալիս, թէ մարդ
 որքան էլ ջանք գործադրէ, նրա ոյժե-
 րից միշտ վեր է շահել մարմինը, որով-
 հետեւ այն, ինչ-որ հարկաւոր է մարմ-
 նին, ամեն ժամանակ չէ կարելի ճա-
 րել. իսկ եթէ ճարենք էլ, պէտք է
 կռուենք ուրիշների հետ. իսկ ոգուն
 շահել մարդ միշտ էլ կարող է, որով-
 հետեւ ոգուն հարկաւոր է միմիայն սէր.
 իսկ սիրոյ համար ոչ մէկի հետ կռուել
 պէտք չէ, և ոչ միայն պէտք չէ կռուել
 այլոց հետ, այլ ընդհակառակը, որ-
 քան շատ ես սիրում, այնքան աւելի
 ես հոգեպէս մօտենում ուրիշ մարդ-
 կանց: Այնպէս որ ոչինչ չի կարող
 խանգարել սիրուն և ամեն մարդ որքան
 աւելի է սիրում, այնքան աւելի ու-

աւելի երջանիկ և ուրախ է լինում ոչ միայն ինքը, այլ նա ուրիշներին էլ է դարձնում երջանիկ և ուրախ:

Ահա, հէնց այդ էլ, սիրելի եղբայրներ, կուգէի ձեզ ասել, որպէս հրաժեշտի խօսք, ասել այն, ինչ որ ուսուցել են ձեզ բոլոր սուրբ և իմաստուն մարդիկ և Գրիստոսը ու աշխարհիս բոլոր իմաստասէրները. այսինքն այն, թէ մեր կեանքի դժբախտութեան պատճառը մենք ինքներս ենք, թէ այն ոյժը, որ առաքել է մեզ կեանքի մէջ և որին մենք կոչում ենք Աստուած, ուղարկել է մեզ ոչ թէ նրա համար, որպէսզի մենք տանջուէինք, այլ նրա համար, որպէսզի ունենայինք այն իսկ բարիքը, որ մենք ամենքս էլ ցանկանում ենք և որ մենք չենք ստանում այդ մեզ նախորոշուած բարիքը միայն այն ժամանակ, երբ հասկանում ենք

կեանքը ոչ այնպէս, ինչպէս պէտք է և անում ենք ոչ թէ այն, ինչ որ պէտք է:

Իսկ մենք գանգատում ենք, որ մեր կեանքը լաւ չէ կազմակերպուած և չենք մտածում, որ ոչ թէ մեր կեանքն է վատ կազմակերպուած, այլ որ մենք այն չենք անում, ինչ որ պէտք է անենք: Իսկ այդ միևնոյն է թէ հարբանք սկսէր գանգատել, թէ ինքը խմում է այն պատճառով, որ շատ պանդոկներ և գինետներ կան. այն ինչ պանդոկներն ու գինետները շատ են լոկ այն պատճառով, որ հէնց իր նման արբեցողներն են շատացել:

Կեանքը շնորհած է մարդուն, որպէս մի բարիք, միայն թէ նրանք կարողանային նրանից օգտուել այնպէս, ինչպէս պէտք է օգտուել: Միայն թէ մարդիկ ապրէին ոչ թէ իրար ատելով, այլ սիրով և կեանքը բոլորի համար

կղառնաբ մի անհատնում բարիք:

Ահաւասիկ այժմ ամեն կողմից միևնոյն բանն են կրկնում: Մեր կեանքը, ասում են, վատ է և զժբախտ այն պատճառով, որ նա լաւ չէ կազմուած, — եկէք վերափոխենք վատ կազմը լաւի և մեր կեանքն էլ լաւ կըլինի:

Սիրելի եղբայրներ, չհաւատաք զբան, չհաւատաք այն բանին, որ այս կամ այլ կազմից ձեր կեանքը կարող է դառնալ վատթար կամ աւելի լաւ: Ել չեմ ասում, որ բոլոր այն մարդիկ, որոնք հոգում են կեանքի աւելի լաւ կազմակերպութեան մասին, իրար այնքան էլ համամիտ չեն: մի քանիսր առաջարկում են մէկ կազմ՝ համարելով այդ լաւագոյն: Իսկ միւսները, թէ այդ կազմը ամենավատն է, և որ լաւ է միայն այն, ինչ-որ իրանք ե՛ր առաջարկում, երրորդներն էլ այդ են առ ոչինչ հա-

մարում և առաջարկում են իրանց ամենալաւը ու այդպէս շարունակ: Բայց եթէ նոյն իսկ լինէր էլ մի այդպիսի կազմակերպութիւն, եթէ նոյնիսկ ընդունենք, որ լաւագոյն կազմակերպութիւնը գտնուած է, հապա ի՞նչպէս առնենք, որ մարդիկ ապրէին այդ կազմի համաձայն, ի՞նչպէս պահել կեանքի այդ լաւագոյն կազմը, երբ մարդիկ արդէն սովորել են և սիրում են վատ ապրել: Թէ չէ մենք այժմ սովորել և սիրում ենք վատ ապրել, ինչ էլ որ չսկսենք անել, իսկոյն ապակահում ենք, սակայն ասում ենք, թէ լաւ կապրենք, երբ կեանքի կազմակերպութիւնը լինի լաւ: Բայց ի՞նչպէս կարելի է ունենալ կեանքի լաւ կազմ, երբ մարդիկ իրենք վատ են:

Այնպէս որ, եթէ կայ էլ կեանքի մի այդպիսի լաւ կազմակերպութիւն, ա-

պա որպէսպի հառնել դրան, մարդիկ իրենք պէտք է լաւ լինին: Իսկ ձեզ խոստանում են լաւ կեանք այն ժամանակ, երբ դուք, որ առանց այն էլ վատ կեանքով էք ապրում այժմ, սկսէք էլի կռուել մարդկանց հետ, բռնութիւն դործ դնել և նոյն իսկ սպանել մարդկանց այդ լաւ կազմակերպութիւնը կեանքի մէջ մտցնելու համար, այսինքն՝ ձեզ խոստանում են լաւ կեանք, երբ դուք պիտի դառնաք աւելի վատ, քան այն այժմ էք:

Չհաւատա՞ք, չհաւատա՞ք դրան, սիրելի եղբայրներ: Կեանքը բարեւաւելու համար կայ միմիայն մի միջոց, որ հէնց մարդիկ իրենք լաւ լինին: Մարդիկ որ լաւանան, արդէն ինքն իրեն կը հաստատուի այն կեանքը, որով և պէտք է ապրեն լաւ մարդիկ:

Ձեր և բոլոր մարդկանց փրկութիւնը բնաւ կեանքը յանցաւոր միջոցներով և բռնի կերպով կազմակերպելու մէջ է, այլ հէնց ձեր հոգու կազմակերպութեան մէջ: Միմիայն հոգու այդպիսի կազմակերպութեամբ իւրաքանչիւր մարդ ձեռք կը բերէ իրեն և ուրիշների համար ամենամեծ բարիք և կեանքի լաւագոյն կազմակերպութիւնը, որպիսին մարդիկ միմիայն կարող են ցանկանալ: Այն իսկական բարիքը, ինչոր որ որոնում է իւրաքանչիւր մարդկային սիրտ, տուած է մեզ ոչ թէ կեանքի բռնութեան վրայ յենուած որեւէ ապագայ կազմակերպութեան մէջ, այլ հէնց այժմ, մեզ բոլորիս, ամենուրեք, կեանքի և թէ անգամ մահուան ամեն բոպէին և որին կարելի է հասնել միմիայն սիրոյ միջոցով:

Այդ բարիքը տուած է մեզ ի սկզբա-

նէ անտի. բայց մարդիկ չէին հասկա-
նում և վերցնում այն: Սակայն այժմ
հասել է ժամանակը, երբ մենք չենք կա-
րող այլևս չընդունել այն, չէ կարելի
չընդունել նախ՝ որովհետեւ մեր կեան-
քի այլանդակութիւններն ու տանջանք-
ները, մեզ էն օրն են զգել, որ մեր
կեանքը դառնում է անտանելի լինելու
չափ ծանր: Երկրորդ՝ որ մեր առաջ
հետզհետէ արծարծւող Բրիտանի ճշմա-
րիտ վարդապետութիւնը դարձել է հիմա
այնքան պարզ, որ մեր փրկութեան հա-
մար չենք կարող չճանաչել և չընդունել
այն: Մեր փրկութիւնը այժմ միմիայն
մի բան է պահանջում. ընդունել, որ
մեր ճշմարիտ կեանքը մեր մարմնի մէջ
չէ, այլ այն Աստուածային ոգու մէջ,
որ մեր մէջն է ապրում և որ բոլոր
այն ջանքերը, որոնք մենք առաջ գործ
էինք դնում մեր մարմնական, ինչպէս

անհատական, նոյնպէս և հասարակա-
կան կեանքի բարելաւման նպատակով,
մենք կարող ենք և պարտաւոր ենք թա-
փել միմիայն մի, մարդուն հարկաւոր
և նշանակալից գործի համար. այն բա-
նի, որ իւրաքանչիւր որ կրթէ և հաս-
տատէ իր մէջ սէր ոչ միայն դէպի մեզ
սիրողները, այլ ինչպէս ասում է Քրիս-
տոս, դէպի բոլոր մարդիկ և առանձ-
նապէս դէպի մեզ օտար մարդիկ, դէ-
պի մեզ ատողները:

Մեր կեանքն այժմ այնքան հեռու
է դրանից, որ մեր բոլոր ջանքերի փո-
խադրութիւնը աշխարհային հոգսերից
դէպի մի չտեսնուած, մեզ արտասովոր
գործ — դէպի սէր առ բոլոր մարդիկ —
մի ընդէ մեզ անկարելի է թւում:

Բայց այդ միայն թւում է այդպէս.
սէրը դէպի բոլոր մարդիկ, նոյն իսկ
դէպի մեզ ատողները շատ աւելի յա-

տուկ է մարդու հոգուն, քան կոխը մերձաւորների հետ և տանելութիւնը դէպի նրանց: Կեանքի իմաստի հասկացողութեան փոփոխութիւնը ոչ միայն անկարելի չէ ներկայումս, այլ ընդհակառակը անկարելի է այլևս շարունակել այն չարացած կեանքը, որտեղ բոլորը կանգնած են բոլորի դէմ և սրով մենք այժմ ապրում ենք: Այդ փոփոխութիւնը ոչ միայն անկարելի չէ, այլ ընդհակառակը նա միմիայն կարող է ազատել մարդկանց այն բոլոր թշուառութիւններից, որոնք այնքան տանջանքներ են պատճառում մարդկանց և այդ պատճառով էլ այդ փոփոխութիւնը անխտապիւրէն վաղ թէ ուշ պէտք է իրականանայ:

Սիրելի եղբայրներ, ինչո՞ւ, ինչի՞ համար էք դուք ձեզ տանջում: Յիշեցէք միմիայն, որ ձեզ նախորոշւած է սե-

ծաղոյն բարիք և վերցրէք այն: Ամեն ինչ ձեր մէջ է: Այդ այնքան դիւրին է, այնքան պարզ և այնքան ուրախալի:

Բայց, թերևս, չարբաշ, խեղճ, խոշտանգուած մարդիկ ասեն. «Այն, բայց այդ կարող է լաւ լինել հարուստների և տիրոգների համար. հարուստներին և տիրոգներին դիւրին է թշնամիներին սիրել, քանի որ այդ իսկ թշնամիները նրանց իրաւունքի տակն են: Սաւաշն այդ դժուար է մեզ՝ չարբաշներին, խոշտանգուածներին համար»: Բայց այդ ճիշտ չէ: Սիրելի եղբայրներ, փոխել կեանքի մասին ունեցած հասկացողութիւնը հաւասարապէս հարկաւոր է թէ տիրոգներին, հարուստներին և թէ ստորադրեալներին, չունեւորներին: Եւ այդ աւելի հեշտ է ստորադրեալների և չունեւորների համար, քան հարուստներին: Ստորադրեալներին և չունեւոր մարդ-

1002
6264

կանց հարկաւոր է միայն՝ չփոխելով իրանց գրութիւնը ոչ միայն չգործել սիրոյ հակառակ բան, այլև չըմասնակցել այդ գործերի մէջ, որպէս բռնութեան գործեր, և այդ ամբողջ սիրոյ հակառակ կազմը կընկնի ինքն իրեն. իսկ ինչ վերաբերում է տիրոջներին՝ նրանց շատ աւելի դժուար է ընդունել և գործադրել սիրոյ ուսմունքը: Սիրոյ ուսմունքը գործադրելու համար նրանք պէտք է հրաժարուեն իրենց ունեցած իշխանութեան, հարստութեան գայթակցութիւններից, և այդ նրանց համար շատ դժուար է. այն-ինչ չունենորենքին և ստորագրեալներին հարկաւոր է միայն չգործել նորանոր բռնութիւններ և, որ գլխաւորն է, չմասնակցել հանքին:

Ինչպէս աճում է իւրաքանչիւր մարդ, այնպէս աճում է և մարդկութիւնը:

Սիրոյ գիտակցութիւնը աճել է, աճում է նրա մէջ և մեր օրերին աճելով հասել է այն աստիճանին, որ մենք չենք կարող այլևս չտեսնել, որ նա է մեզ փրկելու և նա պէտք է դառնայ մեր կեանքի հիմքը: Ո՞չ ապաքէն այն, ինչ-որ կատարում է այժմ—դա մեռնող բռնի, չար և անպէր կեանքի վերջին ցնցումներն են:

Այժմ արդէն չէ կարող չլինել պարզ, որ բոլոր այդ կռիւները, ամբողջ այդ ատելութիւնը, բոլոր այդ բռնութիւնով հաստատուող կազմակերպութիւնները, այդ բոլորն անիմաստ, և բացի հետզհետէ աւելացող թշուառութիւններից՝ ուրիշ ոչ մի բանի չհասցնող խաբէութիւններ են: Եւ չի կարող պարզ չլինել, որ միակ, ամենահասարակ և այդ ամենից հեշտ ազատուելու միակ միջոցը՝ բոլոր մարդկանց կեանքի հիմնական

սկզբունքը—սէրը—գիտակցելն է, այն սկզբունքը, որ անխուսափելիօրէն, առանց որևէ ճիգերի, մեծագոյն չարիքը փոխարինում է մեծագոյն բարիքով:

Կայ մի աւանդութիւն, թէ Յովնան—նէս առաքեալը՝ հասնելով խորին ծերութեան ամբողջովին մի զգացմունքով էր տողորուած և միշտ միեւնոյն խօսքերով էր այն արտայայտում՝ ասելով միայն մի բան. «Մանկունք, սիրեցեք միմեանց»: Ահա այդպէս է արտայայտուել ծերութիւնը, այսինքն կեանքի մինչև մի որոշ սահման ապրած մի մարդու կեանքը: Ճիշտ այդպէս էլ պէտք է արտայայտուի մարդկութեան կեանքը, որ ապրել է արդէն մինչև մի որոշ սահման:

Եւ այդ այնքան հասարակ բան է, այնքան պարզ. դու ապրում ես, այսինքն ծնուել ես, աճում ես, առնա-

նում, ծերանում ես և էս է պիտի մեռնես: Միթէ կեանքիդ նպատակը կարող է լինել բո մէջ—հաւանօրէն ոչ: Հապա ես ի՞նչ եմ, հարցնում է մարդ ինքն իրեն, ի՞նչ եմ ես: Եւ պատասխանը մի է. ես մի ինչ-որ սիրող էակ եմ—սկզբում կարծես թէ միայն ինձ սիրող, բայց բաւական է մի քիչ ապրել մի քիչ ժտածել տեսնելու համար, որ սիրել իրեն, կեանքի միջով անցնողին, մեռնողին անկարելի է և նպատակ չունի: Զգում ես, որ ես պէտք է սիրեմ և սիրում եմ ինձ: Բայց սիրելով ինձ ես չեմ կարող չզգալ, որ իմ սիրոյ առական դրան անարժան է. սակայն չըսինել ես չեմ կարող: Սիրոյ մէջ է կեանքը: Հիմա ի՞նչպէս անել: Սիրել ուրիշներին, մերձաւորներին, ընկերներին: Սկզբում թուում է, թէ այդ բաւարարութիւն է տալիս սիրոյ

պահանջին, բայց այդ բոլոր մարդիկ
նախ կատարեալ չեն, երկրորդ՝ փոփո-
խում են և, որ զլիսաւորն է, մեռ-
նում: Հապա ի՞նչ սիրել: Եւ պատաս-
խանք մի է. սիրել բոլորին, սիրել
սիրոյ սկզբունքը, սէրը սիրել, սիրել
Աստծուն: Սիրել ոչ թէ այն մարդու
համար, որին սիրում ես, այլ հէնց սի-
րոյ համար: Բաւական է հասկանալ
այդ և իսկոյն ոչնչանում է մարդկային
կեանքի ամբողջ շարիքը և կեանքի
իմաստը դառնում է ակնյայտի և
զուարթ:

«Այո, այդ շատ լաւ բան կրկինէր:
Սրանից լաւ, էլ ի՞նչ—կասեն մարդիկ:
Լաւ կրկինէր սիրել և ապրել սիրոյ հա-
մար, եթէ ամենքն էլ այդպէս ապրե-
ին: Թէ չէ ես ապրեմ սիրոյ համար,
ամեն ինչ ուրիշին տամ, իսկ ուրիշ-
ները ապրեն իրանց համար, մարմնի

համար. ի՞նչ օրը կընկնեմ ես. և ոչ
մենակ ես, այլ և ընտանիքս, նրանք,
որոնց սիրում եմ և չեմ կարող չսիրել:
Սիրոյ մասին վաղուց է որ խօսում են,
բայց ոչ որ չէ հետեւում: Եւ հետեւել
էլ չէ կարելի: **Շուտ** ել իր կեանքը սի-
րուն՝ կարելի կրկինէր միայն այն ժա-
մանակ, երբ բոլոր մարդիկ մի ինչ որ
հրաշքով միանգամից փոխէին աշխար-
հային, մարմն կան կեանքը **տգեկան**,
Աստուածային կեանքի: Բայց այդպիսի
հրաշք չկայ և այդ պատճառով էլ այդ
բոլորը խօսքեր են և ոչ գործ»: Այդ-
պէս են պսո՞ւմ մարդիկ իրանց հանգըս-
տացնելու համար սուտ, սովորական
կեանքի մէջ: Նրանք ասում են այդ-
պէս, բայց հոգու խորքում նրանք զի-
տեն, որ իրանք սխալ են: Գիտեն, որ
այդ խորհրդածութիւնները ճիշտ չեն:
Ճիշտ չեն, որովհետեւ միայն աշխարհա-

յին, մարմնական կեանքի օգուտն է պահանջում, որ բոլոր մարդիկ յանկարծ փոխէին իրանց կեանքը. բայց այդպէս չէ օգեկան կեանքի համար—սիրոյ դէպի Աստուած և մարդիկ: Սէրը մարդուն բարիք է բերում, ոչ թէ իր հետեանքներով, այլ հէնց սիրոյ մէջ, տալիս է նրան բարիք բոլորովին անկախ նրանից, թէ ինչպէս են վարւում ուրիշ մարդիկ և թէ առհասարակ յնչ է կատարւում արտաքին աշխարհում: Սէրը տալիս է բարիք նրանով, որ մարդ սիրելով միանում է Աստծոյ հետ և ոչ միայն ոչինչ չէ ցանկանում իրան համար, այլ ցանկանում է տալ ինչ որ ունի նաև իր կեանքը ուրիշներին և այդ իրան Աստծուն յանձնելու մէջ զանում է բարիք: Ուստի բոլոր այն, ինչ որ անում են ուրիշ մարդիկ, բոլորը, ինչ-որ կարող է կատարուել աշ-

խարհիս երեսին, չէ կարող ազդեցութիւն ունենալ նրա վարմունքների վրայ: Սիրել-նշանակում է յանձնուել Աստծուն, անել այն, ինչ-որ Աստուած է կամենում. իսկ Աստուած սէր է, այսինքն ուզում է բարիք բոլորին և այդ պատճառով չէ կարող ուզել որ մարդ կորչի՝ կատարելով նրա օրէնքը:

Սիրող մարդը չսիրողների մէջ էլ չի կորչել: Իսկ եթէ կորչի էլ, ինչպէս Քրիստոսը մեռաւ խաչի վրայ, ապա նրա մահը և՛ իրան է ուրախալի, և՛ ուրիշների համար է նշանակալից, և, ոչ թէ յուսահատական ու չնչին, ինչպէս լինում են աշխարհային մարդկանց մահերը:

Այնպէս որ, այն խօսքը, թէ ես սիրուն չեմ նուիրւում, որովհետեւ բոլորը այդ չեն անել և ես կմնամ մեռած և ուղիղ չէ, և լաւ չէ: Այդ միև-

նոյն է թէ մի մարդ, որ պէտք է աշխատէ իրեն և երեխաներին կերակրելու համար, չանցնի գործի այն պատճառով, որ ուրիշները չեն աշխատում: **Ա** Սիրելի եղբայրներ, ընդունենք, որ մեր կեանքի նպատակն է ուժեղացնել մեր մէջ սէրը ու թողնենք, որ աշխարհը գնայ այնպէս, ինչպէս որ ինքն է կամենում, այսինքն ինչպէս որոշուած է նրան ի վերուստ: Վարուենք այդպէս, և հաւատացէք ինձ, որ մենք ձեռք կը բերենք մեզ ամենամեծ բարիք, կանենք մարդկանց այն բոլոր բարութիւնները ինչ-որ միայն մենք կարող ենք անել:

Եւ այդ անքան հասարակ բան է, այնքան պանզ, այնքան ուրախալի: Բաւական է, որ իւրաքանչիւր մարդ սիրէ ոչ միայն սիրողներին, այլ բոլոր մարդկանց, յատկապէս ատողներին,

ինչպէս ուսուցանում էր Քրիստոս, և կեանքն արդէն մի անհատնում ուրախութիւն կը լինի և այն բոլոր հարցերը, որոնք մոլորուած մարդիկ փորձում են լուծել բռնութեան միջոցով, ոչ միայն լուծւում են, այլ դադարում են գոյութիւն ունենալուց: «Եւ մենք դիտենք, որ մահից անցել ենք կեանքին, եթէ սիրում ենք մեր եղբայրներին: Նա, որ իր եղբորը չէ սիրում, զուրկ է յաւիտենական կեանքից: Միայն եղբայրասէրը ունի—յաւիտենական կեանք, որ սպրդում է նրա մէջ»:

Մի խօսք էլ, սիրելի եղբայրներ:

Ոչ մի բանի մասին չէ կարելի իմանալ լաւ է արդեօք այն՝ թէ վատ, քանի դեռ գործով չես փորձել այն կեանքի մէջ: Եթէ երկրագործին ասում են, թէ լաւ է հաճարը շարքերով ցանել, կամ մեղուաբոյծին, թէ լաւ է փե-

Թաւնէրը շրջանակներով շինել, ապա խելացի երկրագործը և մեղուաբուծը որպէսզի հաստատ իմանայ, թէ ուղիղ է արդեօք այն, ինչ-որ իրան ասում են, կըփորձէ և նայելով, թէ որքան է այդ արդարանում փորձով՝ կըհետևի կամ չի հետևի այն բանին, ինչ-որ իրեն առաջարկում էին:

Այդպէս է և կեանքի վերաբերեալ բոլոր հարցերի մէջ: Որպէսզի ճիշտ իմացուի, թէ որքան գործադրելի է կեանքի մէջ սիրոյ ուսմունքը՝ փորձեցէք:

† Փորձեցէք. առէք ձեզ վրայ պարտականութիւն մի որոշ ժամանակամիջոց հետևել ամեն բանում սիրոյ պահանջումներին. ապրել այնպէս, որ միշտ ամենից առաջ յիշէք, թէ ամեն մարդու հետ, գողի, հարբանի, կոպիտ կառավարչի կամ ստորեաղբեալի հետ

գործ ունենալիս՝ չպէտք է շեղուել սիրուց, այսինքն՝ նրա հետ գործ ունենալիս մտածես ոչ թէ քո մասին, այլ այն, թէ ինչ է նրան պէտք: Եւ ապրելով այդպէս մի որսշեալ ժամանակամիջոց, հարցրէք ձեզ. արդեօք ձեզ այդ ծափն էր գալիս և փչացրէ՞ր արդեօք դուք ձեր կեանքը, թէ՞ լաւացրիք և նայելով թէ ինչ հետևանք կտայ ձեզ փորձը՝ վճռեցէք, ճիշտ է արդեօք, որ սիրոյ գործադրութիւնը տալիս է կեանքի մէջ բարիք, թէ այդ լոկ խօսքեր են: Փորձեցէք այդ, աշխատեցէք վերաւորողի չարը չարով հատուցանելու փոխարէն, վատ կեանքով ապրող և զանազան արատներ ունեցող մարդկանց յակնէ դատապարտելու փոխարէն— աշխատեցէք՝ չարին բարութիւնով պատասխանել, մարդու մասին ոչինչ վատ բան չասել, մինչև անգամ անասունների

րի հետ, շան հետ կոպրտ չվարուել, այլ միշտ բարեսրտութեամբ և փաղաքշանքով. ապրեցէք այդպէս մի օր, երկու օր կամ աւելի (փորձի համար) և համեմատեցէք ձեր ալդ ժամանակուայ հոգեկան դրութիւնը այն դրութեան հետ, որ սրանից առաջ ունենում էիք: Փորձեցէք այդ, և դուք կտեսնէք, թէ ինչպէս թախծոտ, բարկացած և ծանր դրութեան փոխարէն, դուք կլինիք պայծառ, ուրախ, գուարթ:

Եւ ապրեցէք այդպէս երկրորդ և երրորդ շաբաթը և դուք կտեսնէք, թէ ինչպէս ձեր հոգեկան գուարթութիւնը գնալով հեռզհեռէ կաճի և ձեր գործերը ոչ միայն չեն քայքայուի, այլ միայն աւելի և աւելի եռուն ընթացք կստանան:

Միայն փորձեցէք այդ, սիրելի եղբայրներ, և դուք կտեսնէք որ սիրոյ

ուսմունքը խօսքեր չեն, այլ գործ, բոլորի սրտին մօտիկ, ամենքին հասկանալի և հարկաւոր մի գործ:

Կիւրեղ Բրիճնեանցի Հրատարակութիւնները

- 1) Յրանսերէն քերական (հայերէնի
օգնութեամբ սովորել) 20 կ.
- 2) Պատմութիւն պղնձէ քաղաքին և
Խիկարի խրատները 50 կ.
- 3) Տատրակ Տարօնոյ, ազգային եր-
գարան 60 կ.
- 4) Սիրեցէք միմեանց. Տալստոյ. . . . 7 կ.

Նոյն գրավաճառանոցում վաճառում են
հայ մատենագիրների երկերը և բազմաթիւ
պարբերական հրատարակութիւններ, զգալի
զեղչով:

Դիմել՝ Թիֆլիս, «ՏՄՐՕՆ» գրավաճառա-
նոց, Георгиевская ул., № 5, Կիւրեղ Մ.
Բրինձեանցին:

«Ազգային գրադարան

NL0146202